

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az új kormány bemutatkozott

Tisza István gróf programja

Tisza István gróf miniszterelnök programbeszéde, amelyet ma az országgyűlés mindakét házában elmondott, az összes politikai körökben a lehető legjobb hatást keltette.

A miniszterelnök tartózkodott minden polémiától, az ellenzék sztrájkoló taktikáját nem is érintette, hanem egy gazdag és az államélet minden terére kiterjedő munkaprogramot vázolt hallgatósága elé és általában, mint olyan kormányelnök mutatkozott be, aki produktív munkát akar végezni, nem pedig meddő politizálásban föllőrdölni. Tisza István gróf munkaprogramja nem fantasztikus tervezetéseknél foglalatja, hanem gyakorlati, szükséges és meg is valósítható alkotásokból áll, amelyeknek a nemzet fogja hasznát venni.

Az általános politikai helyzetre a miniszterelnök szinte csak egy mondattal alludált, fölhíván a képviselőház minden tagját, hogy a hasznos munkában részt vegyen.

Egészben véve a programbeszéd egy dolgozni kívánó önértékes és erős kormány bemutatkozásának benyomását keltette és a miniszterelnök egész hallgatóságára átragadt az a céltudatos biztosság és a magáigazába vetett hit, amely ezt a programbeszédet jellemzi.

Tisza beszéde nagy és mély hatást tett az egész munkapártra. A képviselők nagy része a beszéd után a folyosóra ment és ott élénk eszmecsere folytatótt a programbeszéd jelentőségéről. Megállapították, hogy nagy koncepciójú kormányzati programot adott Tisza, amelyre az ellenzéknek komolyan kell válaszolnia, ha egyáltalában törődik még az ország ügyeivel. A munkapárti képviselők nagyon örültek, hogy Tisza valamennyi nagyobb és fontosabb kérdéstről nyilatkozott, és így tájékozódást nyújtott minden irányban, másrészt rendkívüli módon helyeselték, hogy most e pillanatban magáról a parlamenti helyzetről nem nyilatkozott.

A mai nagyfontosságú politikai eseményekről tudósításunk a következő:

A kormány bevonul.

Beöthy Pál elnök fél 11 órakor megnyitja az ülést. Bejelenti legelőször is, hogy Tisza István gróf miniszterelnökké nevezetvén ki, mandátumáról és az elnökségről lemond.

— Éljen! Éljen! — kiáltják.
— Éljen a király! — kiáltja Sztranyovszky Sándor.

Az egész munkapárt fölláll és éljenez.

Elnök: Tisza egyénisége szorosan ösz-

szeforrott a Házzal; a parlamenti rend megteremtését neki köszönhetjük, nem térhetünk tehát egyszerűen napirendre a lemondásán. Mivel azonban Tisza tovább is itt fog működni, még exponáltabb állásban, tőle bucsuzni nem szükséges, sem érdemeit külön méltatni. Indítványozza az elnök, hogy Tisza István gróf lemondását vegyék tudomásul.

A Ház tudomásul vette a lemondást. Sándor János és Ghillány Imre báró szintén lemondott mandátumáról.

E bejelentések után lépett Tisza miniszter társával a terembe. A Ház percekig tartó éljenzéssel fogadta. Amint a csend helyreállott, Tisza azonnal beszélni kezdett.

— Tisztelt Ház! Van szerencsém . . .

— Bocsánat, még nem fejeztem be az előterjesztéseimet! — szölt az elnök.

Az elnöki előterjesztések után a miniszterelnök átadta az elnöknek a kormány kinevezéséről szóló királyi kéziratot.

Az elnök fölolvastatta a kéziratot; a fölolvastás közben a távozó miniszterelnök, Lukács László nevének említésekor a Ház zajosan tapsolt. Az egyes minisztereket egyenként megéljenzették.

A miniszterelnök beszéde.

Tisza István gróf miniszterelnök: Mindön szót kérek a magam és a kormány nevében és a tisztelt Ház bizalmát kérem, abban a hitben vagyok, hogy nem kívánják, hogy bővebben megjelöljem politikám irányának alapelveit és az egész kormányzat irányát, mert ezt a kormányválságot nem politikai elvi természetű kérdések idézték elő. Az új kormány ugyanazon párt tagjából alakult, ugyanazon program szolgálatában áll, mint az előző. A kormány elődjének összes kötelezettségeit magára nézve is kötelezőnek ismeri, javaslatait fentartja.

Százötven interpelláció van nyilván tartva, melyek közül a legutolsóknak megtétele óta is több mint egy esztendő telt el. Ennek a magyarázata az, hogy az interpellációt tett képviselő urak nem vettek részt a Ház tanácskozásaiban és a kormány az ő távollétükben nem kívánt azokra felelni. A helyzet most is ugyanaz, a jelenlegi kormány szívesen rendelkezésüire áll, hogy az interpellációra a választ megadja, de azt hisszük, hogy az ügy érdeke nem kívánja, hogy ez az állapot sokáig fennmaradjon. Hiszen ezek tulnyomó része ma már túlhaladott álláspontra, ezért kérni fogjuk a Házat, méltóztassék beleegyezni abba, hogy a kormány az interpellációkra ne válaszoljon és a nyilvántartásból töröljék azokat.

A hatvanhetes alap és a horvát kérdés.

A legközelebbi idő legfontosabb teendőire tért át ezután a miniszterelnök.

— Nem indulhatok ki egyébből, — mondotta — mint a 67-es kiegyezés alapjához való ragaszkodásból. Ezt vallotta a párt minden tagja politikai pályájának első kezdetétől fogva és minden újabb esztendő, amely azóta eltelt, megerősítette bennük azt a meggyőződést, hogy magyar nemzeti politikát sikeresen csak ezen az alapon lehet folytatni. Ez adja meg a nyugalmat és a harmónikus közreműködést a monarchia összes tényezői között.

Mindazok az új események, amelyek határainkon lejátszódnak, mindmegannyi memento, hogyha a magyar nemzet meg akar állani helyén, csakugyan minden erőnkre

van, politikai érettségünket és katonai készségünket oda kell adni ez ügy szolgálatában, mert nagy érdekek forognak kockán. Reméli, hogy a monarchia mint erősödött nemzet kerül ki ebből a helyzetből és sikerülni fog összhangba hozni a magyar nemzet érdekeit a balkáni népek érdekeivel.

Mindent el kell követni annak kiküszöbölésére, ami surlódást idézhet elő és meg kell teremteni az összetartást. Ezt kell tenni a másik álammal szemben, amelytől létező jogaink respektálását követeljük, amint ugyanezt mi is megadjuk. Ugyanezt követeljük Horvátországgal szemben is. Az unionista politika, amely oly fényes sikereket ért el, helytelen intézkedések folytán, amelyekre most nem akarok kitérni, veszélybe jutott és sajnos, ott bizonyos kivételes intézkedések váltak szükségessé. A jelenlegi helyzetet fenn kell és fenn is fogjuk tartani, amíg szükség van rá, de mindent el fogunk követni, hogy ott ismét megindulhasson az alkotmányos élet. Azonban kizárólag a Magyarországgal való törvényes kapcsolat alapján.

Hasonló szempontokat követ a kormány a nemzetiségi kérdésben is.

Létszámemelés, adótörvény.

Az állam erejének fentartását természetesen legelső sorban a hadi készenlét biztosítja és nem hallgathatom el, hogy a hadi készenlétnek megfelelő fokra való fejlesztése igen jelentékeny áldozatokat fog kívánni. A hadseregnek az a fejlesztési programja, melyet a véderőreform kapcsán néhány év előtt felállítottak, egészen más viszonyokat vett számításba és a megváltozott viszonyok között ez már nem tartható be. A hadsereg kifejlesztésének csak az állam teherviselő képessége vethet határt. A készenlétnek másik alkotó része a pénzügyi és gazdasági készenlét és ennél fogva minden erővel fokozni kell ezt.

A gazdasági viszonyok javulását reméljük, de számolni kell azzal, hogy gazdasági helyzetünk gyökeres átalakítására emberi számítás szerint belátható időn belül nem kerül sor. A végrehajtásában felfüggesztett adóreform életbeléptetésétől mindaddig el kell tekintenünk, amíg a helyzet meg nem javul és alkalmassá nem válik arra, hogy végleges és közmegnyugvást keltő reformokat csinálhatunk.

A választójog.

A közel multat legelőször foglalkoztatták és valószínűleg a közel jövőt is dominálni fogják a választójog és az ezzel kapcsolatos kérdések. A választójogi törvény megalkotása maga után vonja több fontos intézkedés szükségességét, mert a nemzeti akaratnyilvánulás ilyen átalakítása összekötésben van más reformokkal. Rövidesen elő fogjuk terjeszteni a választások igazolásáról, a megtámadott mandátumok felett követendő eljárásról szóló törvényjavaslatokat olyanformán, hogy ezek készen álljanak 1914-ben a végrehajtásra és 1915-ben már e törvények alapján lehessen megtartani a képviselőválasztásokat.

A választói törvény további reformokat is von maga után. Sok százezer új választó kerül az alkotmány sáncái közé. Ezek között elsősorban ipari munkások s ezért az ország feladatát képezi, hogy az ipari munkások gazdasági, szellemi és erkölcsi jólétét biztosító intézményekről gondoskodják és olyan életviszonyokat teremtsen, amelyek

az ipari munkásokat életképesse tegyék az igazi demokráciára és hogy az ország teljes megnyugvással adhasson nekik választójogot.

Sztrájk törvény.

Reformálni kívánja a munkásbiztosítási törvényt, mely alapiában elhibázott intézkedés.

Sztrájk törvény alkotására is szükség van. Nincsen ma már felvilágosult ember, aki el ne ismerné a munkás jogát a munka beszüntetésére és az e célból való egyesülésre. Kétségtelen, hogy a munkások sztrájk útján érték el, hogy ma jobb viszonyok közé kerültek és az sem kétséges, hogy joguk van továbbra is jobb viszonyok létrehozására. De ha a munkásoknak joguk van sorsuk javításáról gondoskodni, szükség van arra is, hogy a dolgozni akarók biztosítsanak minden terrorisztikus törekvéssel szemben.

A közigazgatás reformja.

A választói reformmal kapcsolatban szükséges a törvényhatósági közigazgatás rendezése. Sokáig volt abban a meggyőződésben, hogy a törvényhatósági tisztikart választási rendszer szerint kell alkalmazni, azonban egy élet tapasztalata indította álláspontjának megváltoztatására, mert az a meggyőződése, hogy *kellően képzett tisztikart csakis állami kinevezés útján lehet elérni.*

Még sokkal sürgősebbé teszi ezt az a demokratikus reform, amely tömegesen részesei alkotmányos jogokban egyleg csak a rétegeit, de amelyek rövid idő alatt át fognak terjedni a községi és törvényhatósági ügyekre is és olyan új tisztviselők kezébe fogja adni a törvényhatóságok hatalmát, amelyek mellett a kinevezési rendszer behozatala feltétlenül szükséges. A javaslat, amely az egész vármegyei közigazgatást rendezzi, a tisztviselők kinevezésének alapelvein készült el, de az önkormányzatot az egész vonalon meghagyja. A közigazgatási bizottságok reformjára is ki fog terjeszkedni a javaslat, a írásokban is megmarad az önkormányzat, de az utügyek, községi számadás, a népiszkolai ügyek hatékonyabb felügyelet alá kerülnek.

Foglalkozik a kormány a községi közigazgatás rendezésével is, a jegyzői állás oly szervezésével, amely kellő felelősséggel ruházza fel a szakképzett egyént, aki a községi közigazgatást végrehajtja. A községek pénzügyeinek rendezésére is nagy súlyt fogunk helyezni. A vármegyei és községi közigazgatási reform találkozni fog a városi közigazga-

tás reformjának kérdésével. Első sorban a fővárosi törvény revíziójával kíván foglalkozni a kormány. Gondoskodni fogunk, hogy a kormány felügyelet és ellenőrzése mellett oldjuk meg ezt a nagyfontosságú kérdést, gondunk lesz arra, hogy magában a főváros kebelében különböző *klikkek és kottériák kiirtassanak és valódi, életképes önkormányzat lépjen a helyébe.* Külsőben áll a rendőrség államosításának kérdése is, ami a városok önkormányzatát nem érinti. Törekedni fogunk azonkívül a városi politika, különösen a pénzügyi és beruházási politika előrelétebb rendezésére.

Hogy a többi városokon is könnvitsenek, kisebb típusú városokat szerveznek és ezáltal kiadásait redukálják. A községi adminisztrációban módosítani kell a jegyzői állást. A kormány addig is, míg a községi reformra kerül a sor, már a legközelebbi költségvetésben is javítani fogja a jegyzők iavadalmát. (Élénk helyeslés és taps.)

Sajtótörvény.

De más téren, az igazságügyi tárca terén is reformmunka folyik a modern magyar társadalom megteremtésére. Még ebben az évben betervezzük az új polgári törvénykönyvet. E mellett a büntető törvény és a büntető eljárás hiányainak orvoslása is rövid idő alatt meg fog történni. Ha azonban ennek előkészítése hosszabb időt venne igénybe, a kormány gondoskodni fog, hogy minél hamarabb novelláris javaslatokkal pótolja a legégetőbb hiányokat a büntető judikatura terén.

Itt meg kell említenünk a sajtótörvény reformját. (Percekig tartó viharos éljenzés és taps.), amely nem érinti ugyan a sajtószabadság lényegét, és fentartja az esküdtbírósgot, de mindenestre gondoskodni fog módokról, amelyek megszüntetik a mai féltelenséget (Viharos taps és éljenzés) és a sok tekintetben uralkodó jogbizonytalanságot. (Hosszantartó zajos éljenzés és taps.)

A felekezetek és az iskolák.

A kormány legemlékezőbb feladatának tekintti, hogy a vallásfelekezetek között fentartsa a békét. A katolikus autonómiáról szóló törvény megalkotása — elismeri — nagy nehézségekkel jár, de a kormány iparkodni fog kártartó következetességgel elhárítani a nehézségeket, hogy a magyar katolikus társadalomnak ez a forró óhajta mielőbb megvalósuljon. A protestánsoknak adott állami dotációt iparkodni fog a kormány állandó jellegűvé tenni, mert eddig labilis alapon nyugodott, a költségvetés évről-évre változó tétele szerint.

A közoktatás életbevágó fontos feladatának ismeri a kormány a *népiszkolák szaporítását*, amelyet különben az új választási törvény is elsőrangú feladatnak tűzött. Fontosnak tartja a *középiszkolai reformot*, hogy az harmóniában legyen a modern nevelés követelményeivel. A felsőbb oktatás baian tetemesen enyhíteni fog az új egyetemek föllállítására, és a kormány keresni fogja a módot, hogy jogi oktatásunk vígasztalan helyzetén is segítsen.

Talán ezekben sikerült olvan munkatervet állítanunk a Ház elé, — így végezte a miniszterelnök — amely a nemzet minden érdekét felkarolja. Erre az építő, nemzeti munkára és az abban való részvételre felhívja a Ház minden tagját. Vegyen részt ebben az építő munkában mindenki és legyen meggyőződve, hogy a nemzet itélete azoknak javára fog szólni, akik alkotnak és nem rombolnak, akik az egységes és nem a széthúzás felé törekszenek. — A kormány érzi felelősségének súlyát s mindent el fog követni, hogy most kifejtett programját megvalósítsa. Erre kéri a Ház minden tagjának támogatását.

Percekig tartott a taps és az éljenzés. — Khuen-Héderváry gróf elsőnek sietett Tiszához gratulálni.

A román ellenzék.

Mihályi Tivadar, a román nemzetiségi párt elnöke kijelenti, hogy pártja a jelen kormányval szemben is ellenzéki álláspontra helyezkedik, mert a miniszterelnök kijelentette, hogy elődének a politikáját kívánja követni. Csak személyváltozás történt, de rendszerváltozás nem. A románok elégedetlenek a választójogi reformmal és nem látják semmi jelét sem annak, hogy a nemzetiségek közigazgatási sérelmét orvosolni fogják.

Tisza István gróf néhány szóval válaszol Mihályi Tivadar beszédére. Mihályi csak általánosságban vádaskodott: ha konkrét adatokat tud, hozza azokat a kormány tudomására. Különben egyáltalán ne lépünk a vádaskodás terére, ne keressük, hogy ki az oka a mai áldatlan állapotoknak, hanem közös erővel igyekezzünk azoknak megszüntetésére. (Élénk helyeslés.)

Ezután a holnapi ülés napirendjére kiűzték az elnökválasztást és ezzel az ülés véget ért.

= Elutasított bizalmatlansági indítvány.

Nagyvárad közgyűlése 69 szóval 31 ellenében elvetette a bizalmatlansági indítványt.

Az ideális férfi

— Szüffraszettek a jövő férfiról. —

Milyen legyen a jövő férfi ideálja? Mi sem természetesebb, mint hogy erre a kérdésre az amerikai szüffraszettek siettek először válaszolni, sőt — ők maguk tették föl a kérdést is.

Az amerikai szüffraszettek a nők választójogától hatalmas eredményeket várnak, a társadalom újjászületését, az erkölcsök megjavulását s az általános megújulást persze — az életük párján szeretnék elkezdni. Igen csinos dolgokat kívánnak a férfiktől s a tulzott igényeik kissé komikusan hatnak azokra, akik nem ismerik a férfiak és nők társadalmának viszonyát Amerikában. Az igazi hódítók bizony nem a kemény férfiak, akik az aranyásástól a városépítésig mindent megcsináltak a tengerentúl, hanem a nők. A hideg, kicsit számító, egyben romantikáért hevülő amerikai nők. Legfőbb erősségüket a statisztika magyarázza: az, hogy minden nőre háromszor annyi férfi jut, mint az óvilágban. Ez az oka annak a sajtáságos nőkultusznak is, aminek az tulzásait gyakran megmosolyogjuk, ha tehát az amerikai leányt a kedvező körülmények követelővé tették a férfikkal szemben, annál követelőbbek az amerikai szüffraszettek.

Az amerikai nőmozgalom egyik vezetője, a fiatal miss Aldrich, egy newyorki újságban nemrég kifejtette a jövő férfinemzedéket érintő kívánságokat. Milyen tehát a szüffraszet-

tek férfi-ideálja? Természetesen egészen más, mint a ma férfja és pedig úgy testileg, mint szellemileg. A mai indulatos, öntelt, uralomra-vágyó férfiból megfinomodott lény válik, aki nem ragadozó, hanem gyöngéd és testileg-lelkileg harmonikusan fejlődött. — A teste a klasszikus hellén-ideálhoz hasonló s lélekben közeledik a nőhöz.

A mai kor férfibereinek egyébiránt módjukban lesz Aldrich kisasszony jóslásait valóra válva megsemlélni, mert szerinte legkésőbb 1940-ben kialakul a jövő férfja. Ennek a tökéletes gentlemannak a külső megjelenése is más lesz. A ruházódását így írja le miss Aldrich: az 1940-ik évtől kezdve senki sem jár többé sötét ruhában.

A férfiak csupán fehér ruhát fognak hordani — Mark Twain, a híres humorista tudvalevőleg legtöbbszörre fehér ruhában járt — és pedig télen-nyáron. Ennek kettős oka van: egyrészt szép és kellemes, másrészt higiénikus. A sötét ruhát viselő férfi lehet igen elegáns, de amellet piszkos, míg a fehér ruhát csak addig viselheti, amíg tiszta.

A jövő férfja még több áldozatot is hoz a nők kedvéért: nemcsak az arcát borotválja simára, mint ahogy ma a legtöbb amerikai teszi, hanem a haját is rövidre nvirbálja. — Aldrich kisasszony itt nem mulasztja hozzátenni, hogy a nők sohasem fognak rövid haját viselni, mert ez nem állna jól nekik. A szüffraszettek férfiideálja nem lesz egyoldaluan fejlett atléta, akinek erős, izmos a felsőteste, ellenben gyöngék, vékonyak a lábai, hanem

egyenletesen, szépen fölépített, nemes formákkal hódítható. A miss tehát röviden Adonisznak jósolja a jövő atlétáit.

Nem lehet érdektelen, hogy milyennek képzei ennek a férfinak a lelkét? Nos, az új férfinemzedék csupa jó fiúból fog állni, akik undorodnak a legényélettől, amellvel együtt jár bizonyos rablódarázs-életmód, ellenben sietnek megházasodni és minden gondolatuk a családjuk körül lesz. Erre a derék önfeláldozásra annál nagyobb szükségük lesz, mert a jövőben az ő vállakra neheznek a gyermeknevelés gondjai s ami ma nem éppen férfias munka, például a gyermekkocsit tologatása, az akkor kizárólag a férfiak dolga lesz. A jövő embere persze nem káromkodik, nem iszik, nem dohányzik s ilyen erények mellett magától értetődik, hogy a lábait sem rakja az asztalra.

Miután miss Aldrich így körülvesegette a férfiak minden előjogát, belátja, hogy a vesztésekért némileg kárpótolni kell a szegény férfikat. A miss talált is valami roppant kedves megoldást: „A férfi — írja elfufuttatásának végén — újra megtanul szerelmes levelet írni, mert ezt a temérdek gyönyörűséget szerző művészetet már el is felejté lassanként. — Nem táviratozik, vagy telefonál, hanem ír egy szép, hosszú szerelmes levelet. Így azután teljes lesz az egyetértés a nő és a férfi között s nem kell többé félnünk a válástól, vagy a házassági ígértet megszegésétől!”

Kereskedelmi szociálpolitika

Rácz Lajos dr. tanulmánya.

A régi társadalmi rendszer fokozatosan tért enged egy új, tökéletesebb rendszernek. Hiába tagadják sokan, benne vagyunk egy folytonos fokozatos átalakulás árjában, mely egyre több régi, megkorhadt társadalmi intézményt dönt meg. Lassu, de mélyreható fejlődés új intézményeket teremt, helyettük.

Világszerte kiváló elmék e fejlődés irányítói; a tudományos szociálpolitika, mely többé nem egyes társadalmi osztályok egyoldali felkarolója, hanem az elnvomott, elhagyott társadalmi csoportokat a társadalom összességéi közérdekéért felemelni törekvő, nem gyűlölséget szító, de békés fejlődésben építő szociálpolitika világszerte áldásos sikereket arat. Különösen nagy és nehéz feladatai nyílnak a jogreform terén.

A régi jogokban — nálunk is, külföldön is — hatalmas foliansokat töltöttek meg a dologi, családi és öröklési jogszabályok, ellenben hiányzott belőlük a vagyon nélküli, munkájuk után élő, dolgozó milliók anyagi és szellemi javainak intézményes biztosítása. Ma megvan a kétségtelen főindulat e társadalmi osztályok érdekeinek felkarolása iránt s a tudományra vár a feladat, hogy a törvényhozást helyes irányban vezesse. A szociálpolitika van hivatva arra, hogy a társadalom lelkiismeretét felébressze, uttorője legyen a tételes jognak a munkaviszony rendezésében.

Dr. Rácz Lajos neve nem ismeretlen közgazdasági és szociálpolitikai irodalmunkban. A tudományos Akadémia által iutalmazott, kereskedelmi szociálpolitika címen most megjelent munkájában, mint az akadémiai bíráló is kiemelte, perfekt jogászként ismerjük meg. És ezt annival szerencsésebbnek tartjuk, mert egyrészt jogirodalmunknak egy nagyon elhanyagolt ágát gazdagítja egy hézagpótló művel, másrészt az azért, mert a jogászok a szociálpolitikai művekben nem egyszer csalódtak. Akárhányszor döngöttek nyitott kapukat, mert nem ismerik a fennálló tételes jogot, s így hiányzik a biztos alap, melyen egy egészséges, rázkódtatás nélküli fejlődés felépülhet. Annál inkább örvendek tehát, hogy ez a munkaszociálpolitikai élelátásu, mélyreható reform-eszméi mellett a kereskedelmi alkalmazottak mai jogi helyzetének tökéletes fejtegetését tudja adni. Lelkiismeretes forrástanulmányok alapján, felöleli az egész magyar, idevonatkozó törvényanyagot, judikatúrát, törvényhozási munkálatokat, ami csak bármily legtávolabbi vonatkozásban is áll a kereskedelmi alkalmazottakkal. Mindenre kiterjedő gondosságát mutatja például, hogy rendszerébe kritikai feldolgozásban beolvastotta az 1912. évi Magyar Jogászgyűlés eredményeit és az igazságügyminisztérium régóta zátonyon levő javaslatai idevonatkozó részeit is.

A magyar tételes jog és reformtörvények ismertetése mellett kiterieszkedik szerző a külföldi összes kulturállamok törvényhozására és irodalmára is, úgy hogy az olvasó biztos tájékozást szerez nemcsak a fennálló jogállapotról nálunk és külföldön, hanem a kérdéseknek világirodalmi állásáról is.

A történelmi áttekintést nyitó első fejezet után, a mű legnagyobb részét a kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyait tárgyzó fejezet foglalja el, melyben részletesen ismerteti szerző a szolgálati szerződést, annak tartalmát, a szemközt álló szolgáltatások jogi vonatkozásait a verseny tilalmakat, óvadék, kötbér kérdését, vizsálvok elintézését, a szolgálati viszony megszüntetésének jogi kérdéseit, szervezkedési jogot, érdekképviseletet s önálló függetlékként a tanoncok jogviszonyait. A gazdasági helyzetéről szóló fejezetben kereseti viszonyait, életmódjukat, szakképzésüket, a bérminimum és önségély kérdéseit tárgyalja. Külön fejezet tárgyalja a sorscsapások esetére való biztosítást, minden vonatkozásaiban. A tár-

sadalmi művelődési viszonyok ismertetése fejezi be a művet.

Töredékes felsorolásunk is mutatja a munka tárgyának gazdagságát és tartalma sokoldalúságát. Minden intézmény ismertetését kritikájával, a hazai és külföldi statisztikából vett adatokkal kíséri szerző. A munka az adatok és ismertetések bősége mellett is elejétől végig saját egyéni kutatásaiban és önálló konzekvenciában talál szilárd alapokat, melyre a szerző sokoldalú tudományos képzettsége és gyakorlati bőséges tapasztalatai adnak módot.

A Tudományos Akadémia iutalmazása legilletékesebb ajánló levél a munkához, a mely bátor igazmondásával, elfogulatlan tudományos fejtegetéseivel és elejétől végig friss magyarságu, közérthető stílusával általános érdeklődésre méltó lesz. Mi azt hisszük, hogy belőle nemcsak a kereskedelmi alkalmazottak és kereskedők merithetnek hasznos okulást, de a törvényreformra is hatni hivatott és hasznos szolgálatokat tehet igazságszolgáltatási és jogvédelmi tevékenységénél a bírónak és ügyvédnek is.

A könyv 278 oldalon Csáthv debreceni könyvkereskedő kiadásában jelent meg. Ára 5 korona.

Husiparosok szövetkezete

Tárgyalások a debreczeni árutőzsdéről.

Debreczeni Lajos, a husiparosok vezetője, egy régi közérdekű eszméjének a megvalósítása érdekében hívta össze a husiparosokat s ismertette a *kölcsönös vágó állat biztosítás* hasznos célját, mely nemcsak a hentesek és mészárosoknak, hanem a gazdáknak, a sertésenyésztőknek, kereskedőknek és sertéshizlalóknak, valamint a szarvasmarha-kereskedőknek érdekét egyaránt szolgálja.

A szövetkezet tagjai csekély összeg beizetése ellenében, mit az állat eladója térít meg: biztosítják levágott állataikat: ha a levágás után közfogyasztásra alkalmatlannak fogja az állatorvos azokat találni, a szövetkezet az ebből eredő kárt megtéríti.

Szóllós Armin közbághidi állatorvos ellenőr statisztikai adatokkal igazolja, mennyi állat husa lesz egészben vagy részben a közfogyasztástól elvonva s mily nagy összeget képvisel annak értéke, ami az állatvágó husiparosnak soha meg nem térülő vesztesége. Ismertette az ország több helyén már megie- vő hasonló intézményeket és hatásos beszédben hívta fel a husiparosokat ezen eszme érdekében való tömörülésre.

Ezen szakszerű ismertetés után többen hozzászóltak s kimondták, hogy a *kölcsönös vágó állat biztosító szövetkezetre szükség van* és azt a jelenlevők megalakították.

A végleges alapszabályok előkészítésére az értekezlet egyhangúlag megválasztta Debreczeni Lajos elnöklét a következő tagokból álló bizottságot: Reitz János törvényhatósági főállatorvos, Szóllós Armin közbághidi ellenőr, Szentesy János, Nagv Jakab, Gombos Ferenc, Takács József, Horváth Gábor, Móricz József, Némethy János, Tóth András és Tóth Miklós husiparosokat.

Debreczeni Lajos ismertette ezután a létesítendő árutőzsdének, a szalonna és zsirpiac nagybanj árának irányítására szolgáló hatását s javasolja, hogy a debreceni szalonna és zsirpiac irányító képessége érdekében azt egyöntetűvé, erőssé s igazi piac-jellegűvé kell fejleszteni. Ennek keresztülvitelére ajánlja a Husiparosok beszerzési és értékesítési szövetkezetének megalakítását, melyhez az értekezlet hozzájárul s Debreczeni Lajos elnöklét alatt, a már megválasztott bizottságot kiküldi az előmunkálatok megtételére.

Mindkét intézmény létesítése nagy kihátással lesz nemcsak a husiparosokra, hanem közvetve a fogyasztó közönségre is s ezért ezen hasznos eszme megvalósításáért Debreczeni Lajosnak, mint a husiparosok lelkes előharcosának s vezetőjének a kivitelhez íó sikert kívánhatunk.

Tisza visszaveri a koalíció grófjait

Az új kormány a főrendiházban

Ma délután a főrendiházban is bemutatkozott a kormány, amelyet a főrendek is olyan lelkesedéssel fogadtak, mint a képviselőház. Az ülésen a három ellenzéki mágnás, Dessewffy Aurél gróf, Hadik János gróf és Prónay Dezső báró szólalt föl, akiknek vádjait, vagy állításait, gyöngé támadásait erélyesen utasította vissza Tisza István gróf.

Az ülés lefolyásáról fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Délután öt órakor nyitotta meg az ülést Jósika Samu báró s fölolvastatta a kormány kinevezéséről szóló királyi kéziratokat, majd bejelentette, hogy Tisza István gróf miniszterelnök kívánja programját elmondani.

Tisza István gróf miniszterelnök ugyanazt a programot mondta el, amelyet a főrendiházban, csupán a választójogi javaslatra és a sajtótörvény revíziójára vonatkozó részt élezte ki jobban.

A választójogi törvény megalkotása merész lépés volt — mondta. Alpesi sullyal nehezedik a lelkére most is, hogy nem mentek-e tovább a szükségesnél.

A sajtótörvény tervezett revíziójára vonatkozóan azt mondta, hogy a kormány nem kíván tul menni ama szabadság megtorlásán, amely ma a magyar sajtó egy részében lábrakapott s amelyet a külföld egy pillanatig sem tűrt volna meg.

Végül kérte a főrendiházat, hogy programjának megvalósításában legyen segítségére.

Dessewffy Aurél gróf azt hiszi, hogy Tisza István gróf és kormánya nem fogja megoldani azokat a nagy feladatokat, amelyeket programjába fölvetett, mert nem számolt a főnálló körülményekkel. Szól a parlamenti őrségről s azt mondja, hogy már annak létesítésénél figyelmeztette a kormányt, ne adjon annak katonai szervezetet. Mégis ezt tették s ez az első alkalommal megbosszulta magát. Lehet, hogy még ide is behozzák őket és kivezetik az alkotmányt védő főrendeket.

Hadik János gróf a legmesszebb menő bizalmatlansággal van Tisza István gróf és kormánya irányában. Bárkit is szívesen látott volna a kormányon, ha a rendszer megváltoztatását idézte volna elő. Szokatlan ugyan, hogy egy új kormányt a réginek dolgaira tegyenek felelőssé, de kénytelen fölteni a kérdést: azonosítja-e magát Tisza István gróf a Lukács-kormányval. Senki sem tagadja, hogy volt és lesz mindig pártkassza, de mit gondol a miniszterelnök a mai viszonyok lehetők lettek volna-e Tisza Kálmán, Szapáry Gyula gróf, Széll Kálmán, Wekerle Sándor, vagy Tisza István gróf első miniszterelnöksége idején. Azt hiszi, akkor tenne Tisza István gróf szolgálatot az országnak, ha félreállana.

Prónay Dezső báró szintén támadja a kormányt, amely szerinte a bankokra támaszkodik és Bécsre. A többség és a kormány a Burg kapujánál áll s az egész többséget haszonlesés, önzés tartja össze.

Tisza István gróf: Ezekre a kifejezésekre s arról az eljárásról, amellyel Prónay Dezső báró a képviselőházat megbántotta, meg van a véleménye, de parlamenti kifejezése nincsen. Az országgyűlés másik háza becsületes munkát végez s kikéri magának, hogy bárki is arról s a többségről ilyen hangon beszélni merjen. Ellentétben van Prónay a történelmi igazsággal is állításaiban. Hadik Jónak látta, hogy kérdéseket tegyen föl hozzá. Nem ismeri kötelességének, hogy olyan kérdésekre feleljen, amelyek nem tartoznak a jelen kormány működési körébe s akcióiba. Köszöni, hogy rámutatott arra a hibájára, hogy nem tárgyilagosa az ellenfelekkel és

eseményekkel szemben. Igaz, hogy első vállalkozása nem járt sikerrel . . .

Hadik János gróf: Ez sem fog járni.

Tisza István gróf: Kérem, én nem foglalkozom jövőmondással. Azt a frázist pedig, hogy a Burg kapujánál állunk, hagyjuk a zuglapoknak.

Prónay Dezső báró és Hadik János gróf replikái után az ülés a jegyzőkönyv hitelesítésével véget ért.

A nagyvezér gyilkosai

A katonai liga összeesküvése

Bécs, június 12. A *Südslavische Korrespondenz* jelenti Konstantinápolyból: A török kormány már néhány héttel ezelőtt bizalmas uton arról értesült, hogy *titkos társaság alakult*, amely a nemzeti védelem és nemzeti reformok bizottságának nevezi magát s hogy ennek a bizottságnak a tagjai *az utörök párt vezérei ellen merényleteket akarnak elkövetni*. A titkos szövetség tagjainak legnagyobb része a katonai ligából került ki. A szövetség élén *Zadik ezredes és Ferid bég* volt őrnagy állott, akik nemrég Egyiptomba menekültek. A szövetség vezetésében állítólag *Szabbah Eddin* herceg is szerepelt. Ez a szövetség szervezte a februári puccot is, amelyben tudvalevően *Vahid Eddin* herceg és több arab előkelőség is bele volt keverve. Az utóbbi hetekben a szövetség látszóan megszüntette működését és bizonyos nyugalom állott be. *Enver bég*, aki a szövetség által proskribált utörökök között volt, folyton megnyugtató jelentéseket küldött *Mahmud Sefket* pasának, aki már remélte, hogy a szövetséggel békét köthet. *Mahmud Sefket pasa* magához kérte a kormány elnökségeit és tárgyalásokba bocsátkozott velük, de minthogy valamennyien *Nazim basa* halálának megbosszulását követelték tőle, a tárgyalások nem vezettek eredményre, mert *Mahmud Sefket* pasának így elsősorban *Enver béget* kellett volna fölládoznia. — A titkos rendőrség ma egész éjjel házkutatásokat tartott a városban. A város katonai parancsnoka, *Dsemal bég* ezredes késő éjszakáig tanácskozott az ideiglenes nagyvezérrel. Hír szerint még további letartóztatások várhatók. A kormány elhatározta, hogy a legszigorubb rendszabályokat fogja alkalmazni. Valamennyi nyilvános épületet katonaság őrzi.

Fölszólítás gyilkosságra.

Páris, június 12. Az *Echo de Paris* jelenti Konstantinápolyból: Sztambulban brosúrát terjesztettek azzal a fölszólítással, hogy *kedvezőtlen békekötés esetében valamennyi felelős személyt gyilkoljanak meg*. A belső helyzet mindjobban kiélesedik. A kormány ellenségei mind nyitabban lépnek föl. A rendőrség nyersen és kiméletlenül jár el a rendbontó elemekkel. A kormány elhatározta, hogy egyelőre nem szereli le a hadsereget.

Bombamerénylet készült.

London, június 12. A *Central News* jelenti Konstantinápolyból: A rendőrség megállapította, hogy a nagyvezér meggyilkolása az *ö-török összeesküvő liga* műve, amelynek a székhelye Párisban van. A liga körében már hosszabb idő óta el volt terjedve az a hír, hogy *Mahmud Sefket* basát meg fogják gyilkolni. *A liga eleintén bombamerényleteket akart ren-*

dezni, hogy az így támadó általános rémületben a nagyvezér meggyilkolja. De később ezt a tervet elejtették és elhatározták, hogy *csak Mahmud Sefket basát ölik meg*. Mintegy harminc összeesküvő a Bajazid-mecset előtt levő térségen állott föl és a nagyvezér automobilját valóságos körülkerítették. A merénylet után a térségen levő rendőrök futásnak eredtek, amiből nyilvánvaló, hogy *az összeesküvőkkel egy gyékényen ártultak*. A letartóztatások késő éjszakáig tartottak. A miniszteriumi épületeket és a szultán palotáját katonaság szállotta meg.

A nagyvezér gyilkosai.

Konstantinápoly, június 12. Bizonyos, hogy a négy merénylőt fölbérelték a nagyvezér meggyilkolására. Nem volt nehéz elkövetni a véres feladatot, mert *Mahmud Sefket* basa minden nap az óra pontosságával ment el a hadügyminiszterium palotájából a porta épületébe és mindig ugyanazt az utat követte az automobil. Az a gyilkos, aki az automobil mellett állott s alig egy-két lépés távolságról lött a nagyvezérre, *Kopál Tewfik Kadri* albániai származású kávéfőző s többi négy társa is sokszor büntetett gonosztevő. Érdekes, hogy köztük van *Sabbah Eddin* hercegnek, *Abdul Hamid* ex-szultán unokaöccsének egy elbocsátott titkára is, *Sahid Lufti*.

A merénylet után két gyilkos egy bérautón a *Daud pasa*-kasárnya felé száguldott, a másik kettő elvegyült a tömekben. Könnyen menekülhettek, mert a szomszédságban minden utcáskon kávéház van és onnan is kicsődültek az emberek, nagy fejetlenség lett és senki sem gondolt a merénylők üldözésére. — Később megtalálták azt az automobil, amelyben a gyilkosok a Bajazid-mecsetnél várak és elfogták az automobil tulajdonosát. *Bevallotta, hogy része volt a merénylet elkövetésében*.

Államfogházban ül a dobosi pópa

Izgatásért három hónap

A debreceni kir. ítélőtábla ítélete folytán néhány nap óta érdekes lakóia van a szegedi államfogháznak: *Csordariu Péter Mihály*, a szatmármegyei Dobos község görög katolikus plébánosa, egy hetven éves, fehérhajú aggasztán, aki egyike az ország legveszedelmesebb oláh agitátorainak. Nevét szereti magyaros hangzásúvá tenni, ezért következetesen *Csordás*-nak írja, jóllehet egyike a legtulzább oláh nemzetiségű pópáknak.

Csordariu Mihály legutóbb azzal tette nevét híressé, hogy *Jaczkovich Mihály* hajdudorogi körög katolikus-vikárius ellen izgatott. *Csordariu Mihály*éknak nem tetszik az új püspökség, sem a vikárius, sem az új magyar püspök, nekik olyan főpásztorra lett volna szükségük, aki az ő tulzó nemzetiségi politikájukat követi.

Miklóssy István, az új dorogi püspök tiszteletére éppen a napokban rendeztek nagy ünnepséget. *Csordariu Mihály* dobosi plébános nem lehetett már ott az ünnepségen, nem izgathatótt ott a magyarság, a magyar állam-eszme ellen, mert közbe jött a szegedi út: be kellett vonulni az államfogházba. Az ősz pópát ugyanis egy régebbi izgatásért ítélte el a debreceni tábla. A szatmári királyi törvényszék fölmentette, a debreceni tábla azonban három hónapi államfogházra ítélte. Ezt az ítéletet a királyi Kuria is helybenhagyta. A 70 éves aggasztán a jogerős ítélet után halasztást kért az igazságügyminisztertől a büntetés kitérésére, a halasztást azonban nem kap-

ta meg. Azonnal be kellett vonulnia a szegedi államfogházba.

Csordariu Mihály nem tehetett egyebet, elbucszott dobosi híveitől, akiket távozása előtt bizonyára kitérésre buzdított és néhány nappal ezelőtt eljött Szegedre, hogy három hónapi büntetését kitöltse. Jelentkezett *Müller Mór* börtönigazgatónál, aki kijelölte számára az államfogházban a megfelelő cellát.

Egy szegedi hírlapíró értesülést szerezvén a dobosi pópának az államfogházba való becsukásáról, fölkereste *Müller Mór* börtönigazgatót, hogy adjon engedélyt a fogoly meglátogatására. Az igazgató azonban, hivatkozva a törvény szigorú rendelkezésére, a kérelmet megtagadta.

— *Csordariu Péter Mihály* — mondta az igazgató — tényleg itt van nálunk. A magyarok elleni izgatás miatt ítelték el három hónapra. Olvasással, meg levélírással tölti el idejét. Rendkívül sok levelet ír a falujába, én azonban minden levelet *tolmáccsal lefordítatom*, nehogy még innen is izgasson az öreg. Arra különben utasítás van, hogy az izgatásért elítelt államfoglyok levelezését szigorúban ellenőrizzük, mint a más vétségért elíteltéket.

Behurcolták Fiuméba a fekete himlőt

Az adriai tengerpart veszedelme

Fiume, június 12. Most már kétségtelen, hogy Fiumében járványszerűen lépett fel a fekete himlő. Mindeddig azt hitték a városban, hogy a hat előfordult eseten kívül a veszedelmes betegség nem fog továbbterjedni. Tegnap azonban újabb megbetegedések történtek és most már a hatóság a legkomolyabb óvintézkedéseket tette. Azt már sikerült megállapítani, hogy a járványt csakugyan *Portsaidból hurcolta be az Atlantica Magyarország* nevű gőzöse, amelynek egyik tisztje a Suez-csatornában betegedett meg feketehimlőben. Így történetelt meg azután, hogy a Magyarország szabadon futhatott be *Portsaid* és *Fiume* között fekvő kikötőkbe és a fiumei kikötőben is partra rakhatta áruit, anélkül, hogy a hatóság a veszedelmes járványos betegségről tudomást szerzett volna.

A kirakodás alkalmával a hajószemélyzet többekkel érintkezett és ezek hurcolták szét a rettenetes betegség csiráit. A hatóságok legelső intézkedése az volt, hogy elrendelték mindenkinék a beoltását és plakátokon hívták fel a közönség figyelmét a járvány ellen való védekezésre. Egyben intézkedtek, hogy rendőri karhatalommal akadályozhassák meg a kényszerbeoltások elől való kibúváásokat. Az *Adria* tengerhajózási társaság már a tegnapi délután folyamán összes tisztviselőit és alkalmazottait beoltatta, ugyszínen beoltották alkalmazottait a többi tengerhajózási vállalatok is. A zágrábi üzletvezetőség intézkedésére a magyar államvasutak fiumei összes tisztviselőit és alkalmazottait, több mint négyezer embert és ezeknek családtagjait beoltották a járvány ellen.

Tegnap este újabb megbetegedések fordultak elő. *Pleskován* Lajos asztalosmetert súlyos állapotban szállították be a járványkórházba, ahol feketehimlőt állapítottak meg rajta az orvosok. *Pleskován* a járványkórház közelében a *Petőfi-uctai* asztalosműhelyben dolgozott. Nagyon valószínű, hogy a járvánnyal megfertőzött levegőtől kapta az infekciót. *Gerl* Mátyás, a *Pandolfi-cég* kocsisa szintén megbetegedett feketehimlőben. A kocsis a ki-

kötő rakpa
a Magyar
val érintke

Fiume
nap folya
orvosok k
hatalmazá
güldökkel
mazhassan
sokon álla
relték a já
ros elhata
szinén mi
szintén fe
hogy a já
betegség

a sajtó

Be

A s
utóbbi id
igen ille
meg is l

Az
dik majd
ból az e
csület el
tós és el
kívül pe
ság ne a
ellen ira
új sajtó
licitását

Az
biráskor
személy
sértik, t
lett. A
Jenő d
Lipót d
készíti
zik is r
nek, ho
vagy e
ítél me
fölfelé

Ala
sitása
mozás,
tevéken
cseleke
terjeng
zött a
lás tar
számít
zendő.

A
vény k
szeg E
ért els
ban a
tulajd
nevez
A
kér eg
járás
érvén
dál a
olyan
róság

E
kérdé

kötő rakpartján dolgozott és valószínű, hogy a Magyarország megfertőzött alkalmazottai-val érintkezett.

Fiume város előreláthatólag még a mai nap folyamán a belügyminisztertől *járványorvosok kiküldését fogja kérni* és egyben felhatalmazást is kérnek arra, hogy az ellenszégülőkkel szemben *kényszeroltásokat* alkalmazhassanak. A kórházban és a mentőállomásokon állandó inspekiót szerveztek és felszerelték a járvány ellen való védekezésre. A város elhatározta, hogy a megfertőzött városzsinén minden óvintézkedést megtettek arra, szintén fertőtleníti. A környékbeli hatóságok hogy a járványt lehetőleg elszigeteljék és a betegség tovaterjedését megakadályozzák.

Készül a sajtótörvény revíziója

Beöthy Pál az elnöklésről

A sajtótörvény revíziója érdekében az utóbbi időben erős mozgalom indult meg és igen illetékes forrás szerint öszre a revízió meg is lesz.

Az új sajtótörvény elvei nagyobbára fedik majd az angol törvényt, amennyiben abból az elvből indulnak ki, hogy a magánbeszűlet és az existenciális érdekeknek hathatós és elegendő védelem biztosításék. Azonkívül pedig — és ez igen lényeges — a bírság ne a cikkíró ujságíró, hanem a lapkiadó ellen irányuljon. Alapul a pénzbírságnál az új sajtótörvény a lap elterjedtségét és publicitását fogja venni.

Az új sajtótörvény különös szigorral bíraskodik majd oly cikkek felett, amelyek személyek vagy vállalatok anyagi érdekeit sértik, továbbá hamis és alaptalan hírek felett. A sajtótörvény revízióját Balogh Jenő dr. igazságügyminiszter és Vadász Lipót dr. az újonnan kinevezett államtitkár készíti elő. Sőt Vadász már erősen dolgozik is rajta. Új intézkedése lesz a törvénynek, hogy a deliktumok által okozott anyagi vagy erkölcsi károkért megfelelő kártérítést ítél meg. Ez a kártérítés kétszáz koronától fölfelé terjed.

Alaki tekintetben főként az eljárás gyorsítása az, amire a reform törekszik. A nyomozás, a vizsgálat és a vádtanács közbeeső tevékenysége csak súlyosabb természetű cselekményeknél marad meg, de ez sem mai terjengősségében. Normális körülmények között a feljelentés folytán közvetlen főtárgyalás tartatik s *ez a főtárgyalás a feljelentéstől számított négy héten belül okvetlenül kitűzendő.*

A fokozatos felelősség elvét, az új törvény ki fogja terjeszteni a kártalanítási öszszeg behajtására is. Vagyis az okozott kártért első sorban a szerző felelős, másodsorban a felelős szerkesztő, végül pedig a kiadó-tulajdonos, illetve vállalkozó: minden néven nevezendő vagyonával.

Az igazságügyi kormány felhatalmást is kér egy rendelet kibocsátására, mely az eljárás egynemely gyorsítását még a törvény érvénybe lépte előtt megfogja valósítani. Például *a négy héten belül kitűzendő főtárgyalást* olyan sajtóügyekben, amelyekben esküdtbírság ítél.

Beöthy a házszabályokról.

Beöthy Pál ma az ujságírók előtt arra a kérdésre, hogy vajjon elődje szellemében

fogja-e az elnöklést teljesíteni, ezeket válaszolta:

— Nem elődöm, *hanem a házszabályok szellemében* és a saját szellememben. A házszabályok írják elő az elnök kötelességeit s én ezeket fogom teljesíteni. Vigyázni fogok a csendre és rendre s a parlamenti tárgyalások rendes menetének lehetőségére.

— Sajnos, — folytatta beszédét Beöthy Pál elnök — hogy az ellenzék a Házból távol van, pedig itt kellene lennie, mert a népképviselőknek itt kell elmondaniok, amit akarnak. Sajnálattal nélkülözi most a képviselőház az ő közreműködésüket, a letárgyalt javaslatoknál, amelyek a közös diskusziók jó hatása nélkül jöttek létre.

— A bejelentett reformkérdések mikor kerülnek parlamenti tárgyalás alá?

— Ezek nagyfontosságú kérdések, melyeket beható tanulmányozás alá kell venni. Azt hiszem, *egy részük öszszel*, a másik részük — közte a vármegyei közigazgatás reformjáról szóló javaslat — *csak a hűdzsé letárgyalása után* kerülnek sorra.

A nyári szünetre vonatkozólag Beöthy Pál kijelentette, hogy ebben a kérdésben még megbeszélésekre van szükség, de azt hiszi, hogy *a jövő hét derekán végez a Ház*, ha valami különös eset közbe nem jön. A nyári szünet valószínűleg *szeptember végéig* fog tartani, bár ez még nem eldöntött kérdés.

HIREK

*

— **Nem lesz háború?** Belgrád, június 12. Diplomáciai körökben híre jár, hogy *Szerbia most már minden bizonytalán alveti magát a cár döntésének.* Azokat a radikális katonai intézkedéseket, melyeket ma a minisztertanács elé terjesztettek, a miniszterek nem fogadták el. Hivatalosan kijelentik, hogy *Szerbia Macedóniát nem annektálja.*

Konstantinápoly, június 12. Biztos jele a háborúnak az, hogy a csatlalozsai bolgár hadsereg parancsnoka írásbeli uton értesítette a török főparancsnokot, hogy a bolgárok által kiűrtett községek *a törökök újból megszállhatják.* Ugylátszik a bolgárok ezzen eleve biztosítani akariák maguk részére a törökök szimpátiáját.

— **Három új patika Debrecenben.** A belügyminiszter értesítette Debrecen város polgármesterét, hogy Debrecen város területére három új gyógyszerésznek és a következő helyekre: Sztankay Abának Szent-Anna-utca végén az Attila-térre, Szendrey Bélának a Márton Kálmán-telepen a Vámospécsi-utra, Mandel Józsefnek a Böszörményi-utra a Ferenc József-ut és a Vénkert között.

— **Debrecen a művészetért.** Sassy Attila, Medgyessy Ferenc, Kardos Béla kérésére ma kimondta a tanács, hogy a művészekről a kiállítás helyiségéért kért 50 korona bért elengedi és egyben megbizta Magoss György dr. főügyészt, Szabó Elek tb. kulturtanácsnokot, hogy tekintsék meg a műtárlatot és tegyenek előterjesztést az iránt, hogy mit vegyen meg a város.

— **A Kossuth-szobor építése.** Margó és Pongrácz szobrász-művészek ma bejelentették a tanácsnak, hogy az alapozási kőépítésre már szerződést kötöttek s hogy Biczó Gyula debreceni építőmester az alap építését már el is készítette s az 30 centiméter magasan készen is áll. A tanács a bejelentést tudomásul vette.

— **Gerő százados újabb afférie.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Gerő Vilmos százados Fráter Jenő alezredes és Löffler Emil őrnagy utján provokáltatta Polónyi Dezsőt, mert ez azt állította róla, hogy pezsgőügynök volt. — Polónyi Szentiványi Gábort és Ábrahám Dezsőt bizta meg ügyének képviselővel. — A megbízottak tegnap este találkoztak az Országház-Kaszinóban. Polónyi Dezső megzöttai előadták, hogy Gerő százados mintegy három-négy évvel ezelőtt egy Ábrányi Matild nevű urinővel együtt tényleg megjelent az irodájában s arra hivatkozva, hogy még Székesfehérvárról, uhlánus-önkéntes korából ismeri a képviselőt, arra igyekezett őt rábírní, hogy a George Goulet francia pezsgőgyáros cég pezsgőjét rendelje s azt képviselőtársainak is ajánlja. Pár nap mulva a Muzeum-köruton találkozott vele s ott az utcán ismét erre kapacitálta őt.

A segédek ezt a tényt konstataáltak, kijelentve, hogy a pezsgőügynökség tisztességes foglalkozás és abban, hogy valaki pezsgőügynök, semmi megalázót és megbecstelenítőt nem látnak és ezért semmi szűk ségét nem látják fenforogni annak, hogy — sértés hiányában — lovagias elégtételt adjon Gerő századosnak. Gerő százados segédei erre kijelentették, hogy a magyarázattal nem érik be és Gerő százados nevében most már föltétlen fegyveres elégtételt követelnek Polónyi Dezsőtől. Polónyi segédei azonban ragaszkodtak ahhoz, hogy fegyveres elégtételnek nincs helye, mert Polónyi semmiféle sértést nem követett el és így nem engedhetik meg, hogy Gerő századosal párviadalra kiálljon. Gerő segédei ezt tudomásul vették, de továbbra is ragaszkodtak a fegyveres elégtételhez, mire Polónyi megbízottjai az ügyet egyoldalú jegyzőkönyvvel befejezték s erről felüket értesítették.

— **A színészek segélyezése.** A Nyiregyházán működő volt debreceni színtársulat azzal a kéressel fordult Debrecen város tanácsához, hogy részükre 2000 koronát a megszávozott 14000 koronából utalvánvozzon ki, mert különben a gázsit sem tudják megkapni a rossz üzletmenet s a színház látogatatlansága miatt. A tanács tekintettel a sulvos helyzetre s arra, hogy esetleg az egész társulat szétzűllik, valamint arra is figyelemmel, hogy a Nyiregyházával szemben kötelezett szezon végig játszható legyen, nem szívesen bár, de a 2000 koronát kiutalványozza. A tanácskozás során megérdemelt kritikával illették azt az eljárást is, amelyet a társulat Zilahy Gyuláékkel szemben követett.

— **20 filléres nyári menetrendünk kapható lapunk kiadóhivatalában, az öszszes könyvkereskedésekben és dohánvtözsdékben.**

— **Egy öngyilkos jelölt.** A debreceni rendőrség ma este az állomáson igazolásra szőlított egy 18 esztendős leányt. Elmondta, hogy Lakatos Erzsébetnek hívják és Mikepércsre való, nevelőszüleitől, akik rosszul bántak vele, megszökött és állítólag öngyilkos akart lenni. Örizetbe vették.

Mandel Lipót

oipóáruházát

Piac-utca 28.

Városi bérház sarokhelyiségébe helyezte át.

Telefon 352.

Telefon 352.

— **A debreceni ügetőversenyek.** Az e hó 15., 17. és 19-ik napjain az ügetőversenypályán megtartandó ügetőversenyek iránt általános nagy az érdeklődés. Nemcsak a versenyzők körében, de a közönség között látható ez. A nevezések már lezárultak és páratlan szép eredménnyel végződtek. A budapesti és a vidéki ösmert istálló tulajdonosok vesznek részt a versenyeken. Csapán Budapestről, ahol éppen ma végződnek az ügetőversenyek, 45 drb. lovat küldenek le a debreceni versenyekre, melyeknek sikerét és az előrelátható nagy mezőnyöket már maga ez a tömeges részvétel is biztosítja. A versenyekre pályajegyek már kiválthatók Molnár Ferenc üzletében (Városház-épület). A versenyekre a villamos vasut állandóan fog közlekedni. Délután fél 2 órától indul az első vonat a Bika-szállodától és egészen a versenyter bejáráig viszi a közönséget. A versenyterén totalizátor, buffet és zene lesz.

— **Meggyilkolt milliomos.** Pétervárról táviratozzák: Gajdaeff Káhn orosz milliomos, aki nagy szolgazeméllyel Ligovó külvárosban lakott, tegnap reggel meggyilkolva találták. Az ablakok nyitva voltak. A szobában nagy volt a rendetlenség, de semmit sem vittek el. A nyomozás kiderítette, hogy a milliomos sokáig küzdött a gyilkossal. Mikor megtalálták, még élt, de csak ennyit tudott mondani:

— Adjátok át Viasenski Galicin grófot. Itt elcsuklott a hangja. A milliomos a legelőkelőbb körökkel érintkezett.

— **Gyilkos herceg.** Berlinből táviratozzák: Kievi távirat szerint Szviatopolszk Mirszki herceg, az ismert orosz arisztokrata család egyik tagja tegnap agyonlőtt fiatal feleségét. A herceg roppant féltékeny volt s azt hitte, hogy felesége megcsalja. Korán reggel felesége hálószobájába ment és több revolverlövessel megölte. Ezután a herceg a rendőrségre ment és önként jelentkezett.

— **20 filléres nyári menetrendünk** kapható lapunk kiadóhivatalában, az összes könyvkereskedésekben és dohánytőzsdékben.

— **Egy örült báró rémtette.** Inszbruckból jelentik: A bozeni kapucinusok kolostorának kellemetlen látogatója volt. Sordeau Ágost báró déltiroli földbirtokos megjelent a klastrom kapujában és jelentette a portásnak, hogy gyönni szeretne. Mikor beengedték, revolvért rántott elő és több lövést tett az udvaron álló barátok csoportjára. Az egyik golyó Winder atvát karján sebesítette meg. A rémült szerzetesek rendőrséget hívtak. A rendőrök és a merénylő között heves dulakodás keletkezett. Mikor a revolvért elvették tőle, egy másikat vett elő. Mikor ezt is kitepték a kezéből, élesre köszörült tört találtak nála. Végre nagynehezen bevitték a rendőrségre, ahol orvosi vizsgálat megállapította, hogy a báró üldözési mániában szenved, és közveszedelmes örült.

— **Értesítés.** Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a férfi és női gőzfürdőosztályokban az átalakítási munkálatok elkészültek s vasárnap, június hó 15-től kezdődőleg mindennap reggel fél 6 órától este 6 óráig rendelkezésre áll. A páratlan fényűző és kényelemmel berendezett fürdőintézetem a nagyrédmű közönség szíves pártfogására ajánlom, maradok kiváló tisztelettel Szikszay Gyula.

— **Sertés által összeharapott csecsemő.** Vámospércsről jelentik: Ungvári Józsefné vámospércsi lakos hat hónapos gyermekét az udvaron egy teknőben hagyta játszadozni. Maga pedig a dolgát végezte a közelben. Egyszerre rémes sirásra lett figyelmes. Kifutott az udvarra, ahol kétségbeesetten látta, hogy míg távol volt, az egyik malac kiszabadult az ólból és nekiesett a szerencsétlen csecsemőnek, akit kezén, lábán veszedelmesen összeharapott. A szerencsétlen gyermeket a debreceni kórházba szállították.

— **20 filléres nyári menetrendünk** kapható lapunk kiadóhivatalában, az összes könyvkereskedésekben és dohánytőzsdékben.

— **Kirabolt postahivatal.** Nagybányáról jelentik: A szatmármegyei Nagynyíres községben lévő postahivatalba ismeretlen tettesek betörték és kétszáz korona készpénzt és több irást elloptak. A csendőrség keresi a tetteseket.

— **Sztrájk.** Szatmárról táviratozzák: Berger Ármin nyircsabolyi gazdaságában száz munkás sztrájkba lépett, mert a hely, ahol kapálniok kellett volna, igen messze esett. Berger a csendőrséghez fordult segítségért. A csendőrök a felbujtót Halmi Gábor személyében letartóztatták, a szolgabíró husz napi fogházra ítélte.

— **Holttest a kutban.** Ma reggel a csendőrség Debrecen határában, a belsőlegelő kútjában halva lelte Csige József 20 éves gazdalegényt, akinek hulláján már a fulladás jelei látszottak. Az ügyészségnél bejelentette az esetet, ahol további vizsgálatot rendeltek el annak megállapítása végett, vajjon nem forog-e fenn büntény az eset körül.

— **Elegáns szalma- és Panama kalapok** Frank testvéreknél, a megyeháza mellett.

— **20 filléres nyári menetrendünk** kapható lapunk kiadóhivatalában, az összes könyvkereskedésekben és dohánytőzsdékben.

— **Leányrabló házalók.** Kisvárdáról jelentik az alábbi romantikus s kissé talán megbizhatatlan hirt: A napokban Kisvárdán egy székely házalókból álló társaság vonult keresztül. Négy férfi és három nő. Berecz Ferenc gazdálkodónál szálltak meg, egylovas kocsival. Mire a gazda hainalban felébredt, konyhában alvó Mária nevű 21 éves leánya eltűnt a székely társasággal. Berecz Ferenc az esetet bejelentette a csendőrségben, ahol nem tartják valószínűtlennek, hogy a leánnyal büntény történt. A házalók közül egyik Szász Ferencnek, a másik Gábor Dénesnek mondta magát. A hatóságok országsszerte nyomozzák a társaságot.

— **Meglopta a bátyját.** A debreceni rendőrség távirati megkeresésére egy Bercsényi-utcai mulatóhelyen letartóztatta Hósek Károly hentessegédet, aki bátyjától 240 koronát lopott és ezzel Nyiregyházáról ide-szökött. Hósek büntetett előéletű, exaltált fiatalember, aki mindenkit lelővéssel fenyegetett, ha hozzányul. Végre is két rendőr lefegyverezte. Átadták a nyiregyházi rendőrségnek.

— **Tennis ingek** Frank testvéreknél, a megyeháza mellett.

— **20 filléres nyári menetrendünk** kapható lapunk kiadóhivatalában, az összes könyvkereskedésekben és dohánytőzsdékben.

Színház

* **Az Apolló** tegnap telt és intelligens közönség előtt mutatta Király Pál legújabb darabját: „A szerelem és tánc legendáját”, amit ő maga conferált be nagy sikerrel. A közönség nem egyszer tapsolta meg egy szerzőt, mint a két táncosnót, akik a darabhoz egy pár stilszerű csodaszép táncot lejtettek. Szébbnél-szebb művészi képek, mozgó fényképek kísérik Király Pál érdekes darabját, amivel ismét bebizonyította, hogy nálánál jobban, érdekesebben Uránia-darabot az országban senki sem tud írni. A darab ma látható utoliára.

* **Az Apollóban** délután 4 órakor ifjúsági előadást tart Király Pál fővárosi író. 150 vetített álló kép, több mozgó fénykép! Színre kerül: „A századok legendája”, 2 órányi műsor! Helyárak: 20—30—50 fillér.

* **Az Apollóban** ma utoliára látható: „A szerelem és tánc legendája. Két órányi műsor! Rendes árak!

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	516—
Osztrák hitel	624—
Államvasut	81 46
Magyaros 08 korona-aradé	716—
Belvárosi bank	424 60
Rimsmurányi	716—
Halgatórjáni	755—
Központi vasut	643—

Irányszat:

Magánleszámitolás! kamatláb:

Bécs 5 $\frac{1}{2}$ —5 $\frac{1}{2}$ %, Berlin 5 $\frac{1}{2}$ % London 4 $\frac{1}{2}$ %.

Budapesti gabonátőzsde.

Szava E. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentés.	
Buna májusra	11.39
„ júliusra	11.88
„ 1913. okt.	9.19
Rozs októberre	—
„ júliusra	8.55
Zab októberre	7.82
„ júliusra	7.4
Tengeri 1914 május	7.93
„ aug	—

Készára változatlan.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **A Bosznay-cég tolvajai.** A főtárgyalás negyedik napján, csütörtökön végre a törvényszék eljutott a bizonyítási eljárás befejezéséig. A kövad képviselője Ferenczy Tibor dr. kir. ügyész pedig elmondhatta vádbeszédét. Őt vádolt: Rölich Edéné, Molnár Erzsébet, Hadadi Gyuláné, Tóth Józsefné és Krupa József orgazdák ellen a vádat elejtette. A védők holnap délelőtt adták elő védenecik érdekében a replikát. A törvényszék ítéletét szombaton hirdeti ki a pörben.

HOTEL NEW-YORK BÉCS

Új megnyitás! WIEN, II., SPERLGASSE 5. Új megnyitás!

Pompás új épület. 5 percrenyire a városi központtól. Az Északi vasut (Nordbahn) és az Észak-nyugati vasut (Nordwestbahn) pályaudvarainak közvetlen közelében. — Előkelő családi szálloda. — Központi fűtés. 100 szoba. Hideg és meleg víz minden szobában. Fürdők a házban. Elegáns hall, zene-, író-, és olvasószobák. Kítűnő konyha. Szobák 3 korona 60 fillértől feljebb. Tulajdonos: GEIRINGER KÁROLY

Kisasszony,

aki csakis németül beszél, állást keres gyermekek mellé, vagy egyedülálló hölgyhöz. Fizetés mellékes, inkább jó bánásmódra reflektál: Loschinger Cecília, Budapest, Csengery u. 63/a, ajtó 8.

Lapárusítók

napi 4 korona keresetre

felvételnek

Piac-utca 49. szám alatt.

!! PADLÓ-LAKKOK !! és Marx-féle zománc-festékek

minden színben **BLUMBERGER** festékkereskedésében, Hatvan-utca 13.

Telefon 621. !! Cégre tessék vigyázni. !!

Tausende dauernd zu verdienen!

Geistige Mitarbeiter, Damen und Herren jeden Standes allerorts gesucht. Keine Nachnahme, keine Lotterie; nur reelle, geistige Arbeitsleistung zu Hause. Anfragen befördert gratis und franco: Treuhand-Syndikat „Glückauf“ Paris, IX. 14. Bld. Poissonnière. (Achtung! Auslandsporto!)

803-1913. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A püspökladányi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy D. Szabó István és több csatlakoztatott végrehajthatónak Begov Maria végrehajtást szenvedő elleni 160 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, a pladányi kir. jbiróság területén levő Püspökladány községben fekvő, püspökladányi 1571. sz. betétben A I 1-2. sor 121/1, 121/2. hrsz. alatt felvett 302 négyszögöl területű, a beltelekben fekvő 27. öisz. ház, udvar, kertre és 4. sor 6/10014-ed rész közös nádas illetőségre az árverési 3614 koronában ezenel megállapított kikáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1913. évi június hó 25. napján délelőtt 8 óra-kor** a kir. jbiróság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is, azonban annak kétharmadán alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Püspökladány, 1913 évi március hó 15.
Tikos s. k., kir. jbiró.

Az építkező közönség és építés vállalkozó urak figyelmébe!

AZ ALFÖLDI TÉGLA- ÉS AGYAGIPAR RÉSZ-TÁR.

ajánlja

legjobb minőségű anyag csertégláit a legmértányosabb árak mellett.

II Évi téglatermelése 8 millió II

Megrendelések eszközöltetnek a gyár városi irodájában ::

HUNYADI-UTCA 10. SZÁM.
Telefon 1127. Gyári telefon 963.

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS CIPŐKRÉM

Minősége kitűnő puhit, tisztít fényesít.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER**
csász. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

Az orvosok véleménye a

Dr. Dralle-féle nyirfaviz

felől:

Az időelötti hajpusztulás ellen egy évtized óta intenzív hajápolást üzök, azonban ennél azt kellett megállapítanom, hogy a felváltva alkalmazott hajvizek — kivétel nélkül nevezetes cégek termékei — egytől-egyig csődöt mondtak. Három évvel ezelőtt aztán kipróbáltam a Dr. Dralle-féle nyirfavizet: **azóta hajhullásomban majdnem teljes szünet következett be** s a frissítő nyirfaviz naponkinti fejmosásaimnál nélkülözhetetlen piperecikem lett, mely azonkívül kongestiók- és fejfátságnál mindig kitűnően beválik... Nem kevés azok száma, akik ezen spontán véleményezésért hálások lehetnek irántam.

Ára: 2:50 és 5:-- kor. Kapható az összes gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszerkereskedésekben és jobb fodrászüzletekben

Hajam, mely eleinte aggályosan kezdett szürkülni, az Ön nyirfavize által ismét szép világos sárga fényt kapott. A hajkorpa teljesen eltűnt... **Ez esetben egy kiváló gyártmányról van szó.**

Mint hogy az Ön antiseptikus nyirfavizével jó eredményt értem el, kérem... **Dr. med. H., specialista D.-ben.**

... A fejbőr és a hajgyökerek hajlékony és egészséges állapotban való megtartása és a **hajnövekedés előmozdítása** tekintetében az Ön gyártmánya a többi fölött bizonyára a legnagyobb előnyt érdemli... Nyirfavizét gyakorlatomban **ezáltal is ajánlani fogom**... Arra a sok érdeklődő, kíváncsi, részben irigységtől sugalmazott kérdésre, hogy kis leányom haját vajjon mivel ápoljuk, csak egy feleletem van: „Dr. Dralle-féle nyirfavizel”.

A fenti levelek eredeti példányait, melyek az eredetieket másolatban vagy kivonatban visszaadják, megtekintettem és azok valóságáról meggyőződtem, amit ezennel igazolok.

Altona, 1913 március 4. **Adolph Dahm s. k., kir. közjegyző.**

Georg Dralle, Bodenbach s. E.

Az évek óta legjobbnak bizonyult

Fernolendt-cipőpaszta

„NIGRIN“

Mindenütt kapható!!

Fernolendt-cipőpaszta

a legszebb fényességet adja és a bőrt tartóssá teszi.

Véd--logy

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.-K-ért, szintugy fehérszövetet, turisálódent, selyemkangarni, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövet-szükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Kevés munkával

sok pénzt kereshet bárki, aki magánfeleknek egy nagyon kedvelt cikket el tud adni. Nem szakmabelieket alaposan kioktatunk. Némi eredmény után fizetést is adunk. Ajánlatokat kérünk „Kevés-sok 899” jellegre Blockner hirdető irodájába Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetésekre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Lakás

Igen szép 4 szobás lakás minden hozzávalóval, két bejárattal, gáz- vagy villanyvilágítással, modern azonnal kiadó. Miklós-utca 22.

Három szobás modern uri lakás, hozzávalókkal augusztus 1-től olcsón kiadó. — Magos-utca 18.

Kiadó egy különbejáratu szoba villanyvilágítással. Széchenyi u. 14.

Allást kap

Ügyes fiúk lakatos tanulóknak felvételnek fizetéssel. Weisz Ede Piac-u. 38.

Különféle

EREDETI karlsbadi kétszersült Sprudel forrásvízzel készítve, — kapható a Deutsch-üzletben.

Utazókosarak, kézibőröndök, sport- és gyermekkoscsik legolcsóbban Schwarz M. L.-nél. Piac-u. 52, megyeház mellett.

Valódi edes nemes szegedi paprika-különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmatáru nagykereskedésében, pénzügyi palota Telefon 79.

Vízvezeték, csatornázás, központi fűtéseket szakzerű kivitelben lőtállás mellett. — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi lókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gvenes Antal. Miklós-utca 29. sz. Telefon szám 379.

KONYHA ÉS ELŐSZOBA berendezések készen kaphatók, nagy választékban, Weisz Ferenc asztalos, József-kir.-herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90.

Egészen új hálószoba berendezés eladó. Iskola-utca 8. sz. alatt.

Tenniszcipőt és egyéves öntéseknek cipőt, cizmát szabályszerűen készít Falussy Károly, polgári és katonai cizmamester, Csapó utca 41. szám alatt.

Kimaradt üzleti könyvek kiadóhivatalunkban míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók.

Izr. urinónél kitiűő házikoszt és lakás kapható. Arany János-u. 16. sz.

Jegvermet, teljesen megtöltve, azonnali megvételre keres Vass László, Hatvan-u. 30

Gyermektolókoscsi megvételre kerestetik. Erzsébet-ut 101. sz., a kapu alatt.

Makulaturapapiros olcsón kapható Piac-utca 49. sz., I. emeleten, a második udvarban.

Kopirkönyvek, valódi Heller patent, a legkevesebb gyártmány 1000 lapos 4.60 kor. 500 lapos 2.60 koronáért kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Kerékpár 20 koronáért eladó. Eötvös-u. 11. sz. alatt.

Házak-Telkek

Böszörményi-úton 39. számú ház és szőlő (Ménló-teleppel szemben) jutányos áron eladó.

Bocskay-kertben 7 hold szőlő. elköltözés miatt, kedvező fizetési feltételek mellett, félholdas részletekben is, eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezsónél. József kir. herceg-utca 33.

Élőhelyiség

Lakatos vagy asztalos műhelynek való helyiség és egy szoba kiadó Széchenyi-u. 44.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi ujbérház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debreczen, Kistemplombazár.

: Hajdúvármegye szállítól. :

Ujdonságok:

Mosó Egonpe kelme — Grenadin
— Batist — Zephyr — Kreton

! Óriási választékban !

MEGHÍVÓ.

A Debreczeni Faipar Részvénytársaság
1913. évi június hó 22-én délelőtt 11 órakor,
az Általános Forgalmi Bank tanácstermében

rendes közgyűlést

tart, amelyre a részvénytársaság tagjai tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az évi mérleg és zárszámadás jóváhagyása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére felmentvény megadása tárgyában határozat.
4. Az igazgatóság javaslata a nyereség hovaforodítása iránt.
5. Az igazgatóság tagjainak választása.
6. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

TELEFON 632. SZÁM. || Alapított 1893. évben. || TELEFON 632. SZÁM.

Üzletáthelyezés miatt rendkívüli árleszállítás

HALMÁGYI SÁMUEL

női és leányfelöltők legnagyobb áruházában Piac-utca, a főpostával szemben.

Üzletemet f. évi augusztus hóban a szemben levő SZEDLÁK-féle házba helyezem át, hol a mai kor igényeinek megfelelő modern áruházat rendezek be, miért is tulhalmozott raktáramból a rossz pénzügyi viszonyokra való tekintettel az alábbi cikkeket rendkívül olcsón árusítom.

Lüster köpeny minden színben, leszállított ára	K 12.—	Costüm legújabb angol, selyem béléssel, leszállított ára	K 32.—
Angol kabát divatos színben, leszállított ára	K 10.—	Costüm finom lüsterből, divat, leszállított ára	K 29.—
Sima posztó felöltő kék és fekete, leszállított ára	K 14.—	Costüm vászonból jól mosható, leszállított ára	K 25.—
Leánykabátok színes és sötétkék, leszállított ára	K 12.—	Leány és női kerti ruhák vászonból, rendkívüli olcsó ára	K 12.—

MOSÓ PONGYOLÁK remek színekben, jól mosható, leszállított ára . . . . . **K 6-90.**

Selyem, grenadin, batiszt, vászon és delain bluzokból nagy csoportkiállítás, rendkívül leszállított árak már 3-50 K-tól.

Üzlethelyiség kiadó.   ■ ■ ■   **Berendezés eladó.**

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben